

תנועת הצופים העבריים בישראל (ע"ר)

פברואר 2020 | טבת תש"פ

הנדון: מסמך עקרונות ומנחה לקביעת "שעות גג" בטיולים

מפעלי התנועה השונים כוללים במקרים רבים מסלולי הליכה וטיולים המצריכים התייחסות במעמד התחקירים לנושא של לוחות זמנים, הגדרות של "זמני גג" בהתאם לאופי הטיול והקבוצה המטיילת. מטרתו של מסמך זה הינה להגדיר את העקרונות המרכזיים שיסייעו למי שמנהל את הטיול ולמתחקרים להתייחס באופן מקצועי ככל הניתן להגדרות של "זמני גג".

1. **תפיסת השיטה להגדרת "שעות גג"** – בכל פעילות יש עוגן בלוחות הזמנים, לרוב תהיה זו השעה בה שוקעת השמש, אך בהחלט יכולים להיות אילוצים נוספים כמו כניסת שבת, הרצון להגיע בשעה מסוימת חזרה לשבת או כל אילוץ שמגדיר שעה כיעד נידרש. כל חלק בפעילות (קיטוע רגלי, מקטע של נסיעה, טקס או כל שלב שהוא) צריך לקבל הערכה של כמה זמן הוא צפוי להימשך, ובהינתן העוגן של שעת הגג הכללית של אותו היום ניתן לחשב לאחור את שאר הזמנים של כלל חלקי הפעילות.

2. קצב הליכה ו"שעות גג" – הגדרות:

- א. כלל המפתחות הרשומים מטה הינם ללא עצירות והפסקות לאוכל ופעילות. יש להוסיף בלוחות הזמנים.
- ב. ככלל, קצב הליכה רגלית ממוצע של קבוצות בתנועת הצופים יהיה **2 קמ"ש**.
- ג. כשמדובר על תא שטח מורכב (עליות / ירידות / תוואי סלעי וכו') - קצב ההליכה יעמוד על **1 קמ"ש**.
- ד. כאשר מדובר על תא שטח מישורי / שביל גיפים - קצב ההליכה יעמוד על **3 קמ"ש** לכיתות ז'-יב' ועל **2 קמ"ש** לכיתות ד'-ו'.
- ה. מסלולים בהליכה לילית / הליכת ניווטים הם בגדר "שטח מורכב" המחושב לפי **1 קמ"ש**.
- ו. מספר המטיילים בטור משפיע על זמן ההליכה המתוכנן לקבוצה לשם הגעה מנקודה לנקודה ועל כן יש לחשב טווח זמנים נוסף כאשר מדובר בקבוצות גדולות, ע"פ הטבלה המפורטת:

מספר מטיילים	עד 100	עד 250	עד 400	מעל 400
זמן שיש להוסיף	ללא תוספת	להוסיף שעה	להוסיף שעה וחצי	להוסיף שתיים

ז. כאשר מסלול מכיל צווארי בקבוק ייחודיים כגון סולמות, יתדות, מעבר נחל וכו' - יש לבחון את הזמן שייקח לקבוצה בכללותה לעבור את המכשול – החל מהגעת החניך הראשון ועד לסיום המכשול של החניך האחרון. על בסיס הזמן שלקח למטיילים בטיול ההכנה יש לקבוע את הזמן שעתידי לקחת בביצוע בהתאם לחישוב זה:

$$\text{הזמן הצפוי בביצוע} = \text{מקדם ביטחון } 10\% \times \frac{\text{כמות החניכים}}{\text{כמות המדריכים}} \times \text{הזמן שלקח בטיול הכנה}$$

דוגמא מספרית: צוואר הבקבוק בטיול הכנה לקח כ- 10 דקות ל- 20 מדריכים וצפויים לצאת בטיול ביצוע כ- 200 חניכים

$$10 \text{ (דקות)} \times \frac{200}{20} \times 1.1 = 110 \text{ (דקות)}$$

* ניתוח הזמנים הטוב ביותר לצוואר בקבוק הוא ניסיון העבר תוך התייחסות והשוואה לנוסחה הנ"ל.

- ח. ארוחה במהלך המסלול - יש לחשב כמקטע בפני עצמו של כ-60 דק'.
- ט. "שעת גג" **תנועתית לסיום מסלול:** שעות חורף 16:00, שעות קיץ 17:00.
- י. **שעת מינימום ליציאה למסלול:** "אור ראשון" (שעת הזריחה) לפי האמור באתרים והאפליקציות השונות. הנחיות רטי"ג לעיתים יחמירו על "אור ראשון" מטעמי שמירה על הטבע. יש לנהוג ע"פ המחמיר (המאוחר).
- יא. שעת התייצבות האוטובוסים המוקדמת ביותר הינה 05:00 בבוקר ועל כן ישמש כגבול מיני לבוקר הטיול.

תנועת הצופים העבריים בישראל (ע"ר)

3. בחירת קיטועים נכונה :

יש לבחור נקודות שיהיו ברורות הן על גבי המפה והן בשטח, נקודה מאוד ברורה בשטח יכולה לא להיות ברורה על גבי מפה ולהפך ולכן חשוב לקטע באחד מהנק' הללו : פיצולי שבילים (תוך ציון מספרי השבילים), שיא גובה / תצפית, חציות כבישים, חציית נחל זורם, גשר, תחילה או סיום של עלייה או ירידה, מכשול (כמו סולם) וכו'.

✓ קיטוע טוב יהיה בנק' בה יש קליטה סלולרית.

✓ במידה והמסלול מכיל "צוואר בקבוק" יש להגדירו במקטע בפני עצמו (מהחניך הראשון ועד האחרון).

4. הגדרת "שעות גג" הלכה למעשה :

א. ע"מ להיות ממוקדים, נבחר לסמן בתחקיר עד 5 קיטועים הכוללים : תחילת מסלול, 3 קיטועים במהלך המסלול, סיום מסלול.

ב. ניתן כמובן לקטע ולתזמן את המסלול ביותר מ-5 קיטועים אך רק 5 יוגדרו לבקרה על ידי המתחקר.

ג. מקטעים רלוונטיים נוספים כמו נסיעה עד לנקודת ההתחלה של מסלול יקבלו גם כן "שעות גג" ע"פ ציר הנסיעה.

ד. לכל קבוצה בכל מקטע יוגדרו שני זמנים : "שעת גג" לחניך ראשון ו"שעת גג" לחניך אחרון.

ה. שלבי החשיבה בהגדרת שעות הגג :

1) ניתוח הפעילות הכללית באותו יום, מתווה המסלול ואופיו (קל / בינוני / אתגרי) ופירוקו למקטעים.

2) בירור שעת הגג לסיום (על פי שעות קיץ / חורף או גורם מגביל אחר).

3) מעבר על כלל המקטעים מאחרון לראשון, מתן הערכת זמנים לכל מקטע לחישוב לאחור של השעה בה צריך להיות החניך האחרון בתחילת כל מקטע.

4) יש להגדיר ע"פ אורך הטור את זמן ההליכה ע"פ העקרונות במסמך זה.

5) לאחר מעבר על כלל המקטעים עד המקטע של יציאה למסלול יש לבחון את הצורך בשינוי לויז' הטיול (לדוגמא : שינוי שעת ההשכמה).

דוגמה לניתוח זמנים : (טיול הכנה לפסח - מרץ 2020 שעות חורף, 90 מטיילים)

שעת הגדרה של המקטעים	שם המקטע	פירוט	"שעת גג" חניך ראשון	"שעת גג" חניך אחרון
6	יציאה מהשבט	תחילת נסיעה	06:00	06:00
5	תחילת מסלול - שביל אדום 2287	חציית כביש	07:30	08:00
4	פיצול אדום 2287-שחור 2281	לשים לב שהשביל השחור יורד למטה	10:00	10:30
3	הגעה לתצפית	נק' עם קליטה – לדווח החוצה	11:30	12:00
2	פיצול שחור 2281-כחול 2284	אחרי א. צהריים	13:30	14:00
1	הגעה לחניון הפרחים	סיום מסלול	15:30	16:00

בברכה,

מחלקת בטיחות

האגף לחינוך

תנועת הצופים העבריים בישראל (ע"ר)

דוגמה מס' 1 לניתוח זמנים: (טיול חנוכה- דצמבר 2019 שעון חורף, 265 מטיילים)

צופים
מכונים מאז ולתמיד

הנהגת

הנהגה	מס' טיול	מנהל טור	במות חניכים	שלישי, 24/12	רביעי, 25/12	חמישי, 26/12	ששי, 27/12
טור הנהגות 1	2775957	מ	265	לינה מסלול הר שחמון	לינה מסלול חבל בת חינוך רודד נטפים	לינה מסלול נהל בטפים - הר-דקרון שחודת	לינה מסלול נהל בטפים - הר-דקרון שחודת
טור הנהגות 2	2777846	נ	265	לינה מסלול הר שחמון	לינה מסלול חינוך רודד נטפים	לינה מסלול נהל בטפים - הר-דקרון שחודת	לינה מסלול נהל בטפים - הר-דקרון שחודת

מסלול 1 - הר שחמון

נק'	מקום	זמן בג לחניך אחרון
1	בניסה למסלול	12:30
2	פיצול בחול-אדום	14:00
3	פיצול בחול-ירוק-אדום	15:40
4	סיום המסלול	16:00

מסלול 2 - נהל מפלים-הר שלמה-הר יהודים

נק'	מקום	זמן בג לחניך אחרון
1	בניסה למסלול	05:30
2	בניסה לנהל מפלים(בת שבט)	06:30
3	פיצול בחול-ירוק	11:30
4	פסגת הר שלמה	13:00
5	אוכף המטבליסטים	14:30
6	סיום המסלול	15:00

מסלול 3 - עין נטפים-נהל בטפים-הר שחודת-קניון שחודת

נק'	מקום	זמן בג לחניך אחרון
1	בניסה למסלול	06:30
2	עין נטפים	09:00
3	פיצול ירוק-שחור לבנון צפון	12:00
4	תצפית הר שחודת	12:30
5	פיצול אדום-ירוק-בניסה לקניון שחודת	13:30
6	סיום המסלול	15:00

מסלול 4 - הר שחמון

נק'	מקום	זמן בג לחניך אחרון
1	בניסה למסלול	06:30
2	עין נטפים	09:00
3	פיצול ירוק-שחור לבנון צפון	12:00
4	תצפית הר שחודת	12:30
5	פיצול אדום-ירוק-בניסה לקניון שחודת	13:30
6	סיום המסלול	15:00

תנועת הצופים העבריים בישראל (ע"ר)

דוגמה מס' 2 לניתוח זמנים: (טיול פסח – מרץ 2015 שעון קיץ, 400 מטיילים)

